

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

P9_TA(2022)0022

Wyzwania stojące przed obszarami miejskimi w okresie po pandemii COVID-19

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 lutego 2022 r. w sprawie wyzwań stojących przed obszarami miejskimi w okresie po pandemii COVID-19 (2021/2075(INI))

(2022/C 342/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego tytuł XVIII,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2221 z dnia 23 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów dodatkowych i przepisów wykonawczych w celu zapewnienia pomocy na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność (REACT-EU) ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azyłu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej ⁽²⁾ (rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji ⁽⁵⁾,
- uwzględniając pakt amsterdamski ustanawiający program rozwoju miast w UE, uzgodniony w dniu 30 maja 2016 r. przez unijnych ministrów odpowiedzialnych za sprawy miejskie,

⁽¹⁾ Dz.U. L 437 z 28.12.2020, s. 30.

⁽²⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159.

⁽³⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 94.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 1.

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

- uwzględniając porozumienie przyjęte na 21. Konferencji Stron UNFCCC (COP21) 12 grudnia 2015 r. w Paryżu (porozumienie paryskie),
- uwzględniając Agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, w szczególności cel zrównoważonego rozwoju nr 11 dotyczący zrównoważonych miast i społeczności,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 września 2015 r. w sprawie miejskiego wymiaru polityki UE ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie roli regionów i miast UE we wdrażaniu porozumienia paryskiego z konferencji COP21 w sprawie zmian klimatu ⁽⁷⁾,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie roli miast w ramach instytucjonalnych Unii ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 września 2020 r. w sprawie Europejskiego Roku Bardziej Zielonych Miast 2022 ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie powszechnego dostępu do godnych i przystępnych cenowo mieszkań ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając deklarację „W kierunku unijnego programu rozwoju miast”, uzgodnioną przez ministrów ds. spójności terytorialnej i spraw miejskich 10 czerwca 2015 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z 24 czerwca 2016 r. w sprawie agendy miejskiej dla UE,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. zatytułowany „Europejski Zielony Ład” (COM(2019)0640),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 18 lipca 2014 r. zatytułowany „Miejski wymiar polityki UE – kluczowe elementy agendy miejskiej UE” (COM(2014)0490),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 czerwca 2021 r. zatytułowany „Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich UE – W kierunku silniejszych, lepiej skomunikowanych, odpornych i zamożnych obszarów wiejskich do 2040 r.” (COM(2021)0345),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 3 marca 2021 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030” (COM(2021)0101),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 7 października 2020 r. pt. „Unia równości: Unijne ramy strategiczne na rzecz równouprawnienia, włączenia społecznego i udziału Romów” (COM(2020)0620),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 12 listopada 2020 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020–2025” (COM(2020)0698),
- uwzględniając dokument pt. New Leipzig Charter – The transformative power of cities for the common good [Nowa karta lipska – transformacyjna siła miast dla wspólnego dobra], przyjęty podczas nieformalnych posiedzeń ministerialnych 30 listopada 2020 r.,
- uwzględniając Nową agendę miejską, przyjętą na Konferencji ONZ dotyczącej mieszkalnictwa i zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich (Habitat III) w Quito (Ekwador) w dniu 20 października 2016 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 2016 r. na temat stanu europejskich miast,
- uwzględniając globalną inicjatywę przewodnią Jednostki Narodów Zjednoczonych ds. Równości Płci i Uwłasnowolnienia Kobiet pt. „Bezpieczne miasta i bezpieczne przestrzenie publiczne dla kobiet i dziewcząt”,
- uwzględniając Konwencję Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, otwartą do podpisu 11 maja 2011 r. w Stambule (tzw. konwencję stambulską),

⁽⁶⁾ Dz.U. C 316 z 22.9.2017, s. 124.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 162 z 10.5.2019, s. 31.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 118 z 8.4.2020, s. 2.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 385 z 22.9.2021, s. 167.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 456 z 10.11.2021, s. 145.

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

- uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz Komisji Transportu i Turystyki,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A9-0352/2021),
- A. mając na uwadze, że miasta wciąż znajdują się na pierwszej linii frontu kryzysu związanego z COVID-19, osłabła aktywność gospodarcza, wskaźniki zakażeń są wysokie, wskaźniki szczepień niskie, a zasoby często niewystarczające; mając na uwadze, że pandemia pogłębiła również braki występujące na obszarach miejskich i obnażyła słabe strony tych obszarów;
- B. mając na uwadze, że utrzymujące się od dawna nierówności w miastach i miasteczkach pogłębiły się w wyniku pandemii; mając na uwadze, że sytuacja osób znajdujących się w trudnym położeniu stała się jeszcze trudniejsza; mając na uwadze, że miasta stoją w obliczu takich wyzwań, jak dostęp do mieszkań po przystępnej cenie, bezdomność, wykluczenie społeczne, ubóstwo oraz brak dostępu do usług publicznych, zdrowotnych i innych niezbędnych usług;
- C. mając na uwadze, że 72 % ludności UE mieszka w miastach i miasteczkach; mając na uwadze, że miasta i miasteczka powinny być bezpośrednio zaangażowane w działania zmierzające do przywrócenia stanu sprzed pandemii COVID-19; mając na uwadze, że aby rozwiązać problem utrzymujących się nierówności, wysiłki na rzecz odbudowy powinny być ukierunkowane na kwestię długotrwałej podatności na zagrożenia i wykraczać poza zajęcie się skutkami zdrowotnymi COVID-19;
- D. mając na uwadze, że pandemia wywarła wpływ dotyczący płci, który będzie należało uwzględnić w perspektywie miast, miasteczek i miejskich obszarów funkcjonalnych; mając na uwadze, że wymogi dotyczące kwarantanny i utrzymywania dystansu fizycznego naraziły kobiety na zwiększone ryzyko przemocy ze względu na płeć, a jednocześnie zmalał dostęp kobiet do sieci wsparcia, usług społecznych oraz placówek zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego.
- E. mając na uwadze, że obszary metropolitalne są najbardziej nierówne pod względem dostępu do podstawowych zasobów, takich jak opieka zdrowotna, edukacja i cyfryzacja, zwłaszcza w przypadku osób znajdujących się w trudnej sytuacji; mając na uwadze, że potrzebne są bardziej trwałe starania o wyeliminowanie wielorakich form dyskryminacji i nierówności;
- F. mając na uwadze, że przepaść cyfrowa ma charakter przekrojowy i obejmuje wszystkie kategorie, w tym różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn, lukę pokoleniową i różnice społeczne, oraz że pogłębiła się w czasie pandemii COVID-19; mając na uwadze, że wiele gospodarstw domowych i instytucji edukacyjnych nie ma dostępu do odpowiednich nowoczesnych urządzeń cyfrowych;
- G. mając na uwadze szacunki, zgodnie z którymi utrata miejsc pracy w dużych miastach jest większa niż gdzie indziej, co szczególnie mocno dotyka pracowników o niskich umiejętnościach, osoby pracujące na własny rachunek i pracowników migrujących oraz osoby zatrudnione na umowach niegwarantujących pewności zatrudnienia; mając na uwadze, że największe ryzyko bezrobocia dotyczy młodych ludzi, których tok kształcenia, szkolenia i rozwoju osobistego uległ zakłóceniu, a wielu nie znalazło staży lub praktyk zawodowych wymaganych do ukończenia nauki;
- H. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 wywarła znaczący wpływ na sektor kultury i sektor sportu, co doprowadziło do recesji gospodarczej i utraty miejsc pracy; mając na uwadze, że obszary miejskie, a zwłaszcza obszary metropolitalne, potrzebują odpowiednich zasobów na sektor kultury i sektor kreatywny, aby umożliwić rozwój osobisty mieszkańców;
- I. mając na uwadze, że miasta, miasteczka i miejskie obszary funkcjonalne, takie jak obszary metropolitalne, są kluczowymi filarami ekonomicznymi pobudzającymi wzrost gospodarczy, tworzenie miejsc pracy i zwiększającymi konkurencyjność Unii w zglobalizowanej gospodarce; mając na uwadze, że miejskie obszary funkcjonalne i średnie miasta – pomimo znacznych różnic w jakości usług świadczonych między obszarami miejskimi i wiejskimi – mogą odegrać rolę siły napędowej atrakcyjności i rozwoju obszarów wiejskich oraz zapewniać otaczającym je obszarom wiejskim i wyludnionym dostęp do wielu usług;
- J. mając na uwadze, że wśród najważniejszych wyzwań istniejących na obszarach miejskich występują również kryzys klimatyczny i wyzwania demograficzne; mając na uwadze, że mnogość wyzwań wymaga przede wszystkim reakcji opartej na zintegrowanym podejściu, które łączy różne sektory i poszukuje rozwiązań dostosowanych do potrzeb sektorowych;

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

- K. mając na uwadze, że wymogi zachowania bezpiecznej odległości uwydatniły brak odpowiednich parków, terenów zielonych i zewnętrznych obiektów rekreacyjnych, a także brak odpowiedniej, bezpiecznej infrastruktury transportowej i alternatywnej infrastruktury transportowej na funkcjonalnych obszarach miejskich i wokół nich;
- L. mając na uwadze, że kryzys związany z COVID-19 nasilił wyzwania takie jak transport żywności i leków oraz świadczenie usług zdrowotnych, a także uwydatnił poważne niedociągnięcia w infrastrukturze medycznej i szkoleniu zawodowym pracowników służby zdrowia w zakresie sposobów reagowania na pandemię lub inne sytuacje nadzwyczajne w dziedzinie zdrowia;
- M. mając na uwadze, że prawo do mieszkania jest prawem powszechnym, w związku z czym państwa członkowskie powinny ustanowić konkretne strategie i odpowiednie środki w celu pokonania przeszkód w korzystaniu z prawa do mieszkania; mając na uwadze, że potrzebne są inwestycje w przystępne cenowo mieszkania;
- N. mając na uwadze, że obszary miejskie odpowiadają za największą część zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych w UE oraz odgrywają kluczową rolę w unijnej walce ze zmianą klimatu; mając na uwadze, że miasta, miasteczka i miejskie obszary funkcjonalne będą wymagały szeroko zakrojonego budownictwa miejskiego i stworzenia gospodarki o obiegu zamkniętym, aby pomóc w obniżeniu emisji gazów cieplarnianych, ograniczeniu globalnego ocieplenia, zmniejszeniu zatorów komunikacyjnych, w recyklingu odpadów i zapewnieniu zrównoważonego rozwoju gospodarki;
- O. mając na uwadze, że prognozuje się, iż do 2050 r. liczba ludności w miastach na świecie wzrośnie nawet o trzy miliardy, a dwie trzecie ludności świata będzie mieszkać w miastach, zużywać 75 % światowych zasobów naturalnych oraz wytwarzać 50 % odpadów na świecie i odpowiadać za ponad 60 % emisji gazów cieplarnianych;
- P. mając na uwadze, że transport publiczny odgrywa ważną rolę w walce z ubóstwem transportowym; mając na uwadze, że istnieje pilna potrzeba szybkiego przyspieszenia inwestycji w zrównoważony transport publiczny i lepszy dostęp do niego, w lepszą infrastrukturę dla ruchu pieszego i rowerowego oraz w bezpieczeństwo użytkowników dróg, a zwłaszcza użytkowników o ograniczonej możliwości poruszania się i z innymi niepełnosprawnościami;
- Q. mając na uwadze, że wszystkie europejskie miasta stoją w obliczu rekordowego wzrostu cen energii, który może negatywnie wpłynąć na odbudowę gospodarki po pandemii;
- R. mając na uwadze, że wielopoziomowe sprawowanie rządów, obejmujące aktywne zaangażowanie władz miejskich, oparte na skoordynowanych działaniach UE, państw członkowskich oraz władz regionalnych i lokalnych, a także zgodne z zasadą partnerstwa określoną w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów, jest zasadniczym elementem opracowywania i realizacji wszystkich programów UE; mając na uwadze, że władze miejskie mają kompetencje w zakresie wyboru projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz w ramach nowej Europejskiej inicjatywy miejskiej, która zastępuje innowacyjne działania miejskie w nowym okresie programowania i umożliwia dalsze testowanie nowych rozwiązań i podejść, w tym rozwiązań wspierających obszary miejskie w okresie po pandemii COVID-19;

Miasta sprzyjające włączeniu społecznemu

1. dostrzega społeczną, gospodarczą, terytorialną, kulturową i historyczną różnorodność obszarów miejskich w całej Unii i podkreśla potrzebę sprostania wyzwaniom takim jak segregacja i ubóstwo;
2. podkreśla, że chociaż gęstość zaludnienia miast ma wiele zalet pod względem zrównoważonego trybu życia, wysoka koncentracja ludności na niektórych obszarach miejskich może mieć również negatywne skutki pod względem przystępności cenowej mieszkań, poziomu zanieczyszczenia, jakości życia i ryzyka dyskryminacji, ubóstwa, nierówności i wykluczenia społecznego;
3. podkreśla, że pandemia COVID-19 uwydatniła tendencję do wyludniania się słabo rozwiniętych obszarów miejskich, które często nie posiadają wystarczających dochodów własnych, aby zapewnić mieszkańcom wysokiej jakości usługi publiczne; zachęca Komisję do przedstawienia zaleceń i wspierania wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi dotyczących organizacji i reform administracyjno-terytorialnych;
4. wzywa państwa członkowskie do opracowania środków działania pozytywnego, które będą wspierały włączenie społeczności zmarginalizowanych, takich jak osoby z niepełnosprawnościami, bardziej odizolowane osoby starsze, osoby bezdomne, migranci i uchodźcy oraz mniejszości etniczne, takie jak Romowie; wzywa do zaspokojenia zapotrzebowania na środki finansowe na szczeblu lokalnym, w tym zapotrzebowania obszarów miejskich, a w szczególności obszarów metropolitalnych, a także na szczeblu regionalnym, krajowym i unijnym, aby zapewnić trwałe wsparcie tym

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

zmarginalizowanym społecznościom; przypomina, że oprócz wystarczających środków krajowych kluczowe znaczenie dla skutecznego wdrożenia środków politycznych zaproponowanych w unijnych ramach strategicznych na rzecz równouprawnienia, włączenia społecznego i udziału Romów mają fundusze strukturalne; podkreśla rolę władz miejskich w zapewnianiu, by środki te odzwierciedlały rzeczywiste potrzeby społeczności romskich;

5. podkreśla zasadniczą rolę dostępności miast w zapewnianiu osobom z niepełnosprawnościami pełnego prawa do mobilności, nauki i pracy; wzywa Komisję, by promowała pełną inkluzywność oraz przewidziała dostęp do środków z funduszy przeznaczonych na rozwój obszarów miejskich w celu zagwarantowania dostępności dla osób niepełnosprawnych;

6. podkreśla, że aby umożliwić odbudowę gospodarek miejskich tak, aby nie pozostawić nikogo bez pomocy, inwestycje i reformy powinny prowadzić do tworzenia stabilnych miejsc pracy o wysokiej jakości, rozwoju infrastruktury publicznej i usług publicznych, pogłębienia dialogu społecznego oraz wsparcia włączenia i integracji grup obywateli znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, także dzięki zwiększeniu ochrony socjalnej i rozwój systemów opieki społecznej;

7. podkreśla potrzebę ustanowienia unijnych ram wspierających lokalne i krajowe strategie walki z bezdomnością oraz zapewniających równy dostęp do godnych mieszkań dla wszystkich poprzez propagowanie zintegrowanego podejścia łączącego wsparcie mieszkaniowe z opieką społeczną, świadczeniami zdrowotnymi oraz aktywnym włączeniem;

8. apeluje do Komisji, państw członkowskich oraz władz lokalnych i regionalnych o opracowanie konkretnych strategii i odpowiednich środków w celu usunięcia przeszkód w korzystaniu z prawa do mieszkania, takich jak dyskryminacja, finansjalizacja, spekulacja, turystyfikacja, nieuczciwe praktyki udzielania kredytu i przymusowe eksmisje;

9. podkreśla, że usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym powinny co do zasady podlegać specyficznym wymaganiom definiowanym przez władze krajowe, regionalne lub lokalne, ponieważ w ich gestii leży identyfikowanie potrzeb mieszkaniowych i warunków życia różnych grup oraz odpowiadanie na nie, przy czym potrzeby te mogą być bardzo zróżnicowane na obszarach miejskich i wiejskich, a także ponieważ władze te odgrywają kluczową rolę w podejmowaniu właściwie ukierunkowanych decyzji; nalega, aby Komisja dostosowała definicję grupy docelowej mieszkalnictwa socjalnego i finansowanego ze środków publicznych w przepisach dotyczących usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, aby umożliwić władzom krajowym, regionalnym i lokalnym wspieranie dostępu do mieszkań wszystkich grup, których potrzeby w zakresie godnych i przystępnych cenowo mieszkań nie można łatwo zaspokoić na warunkach rynkowych, przy jednoczesnym zapewnieniu, że osoby w najbardziej niekorzystnej sytuacji otrzymają wystarczające środki finansowe, tak aby odblokować inwestycje i zapewnić przystępne cenowo mieszkania, neutralność tytułów prawnych mieszkań i zrównoważony rozwój obszarów miejskich, a także stworzyć zróżnicowane społecznie dzielnice i wzmocnić spójność społeczną;

10. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego zwiększania inwestycji w przystępne cenowo, odpowiednie i energooszczędne mieszkania socjalne i publiczne oraz w walkę z bezdomnością i wykluczeniem mieszkaniowym w UE; apeluje w związku z tym o inwestycje za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, InvestEU, EFS+, programów „Horyzont Europa” i Next Generation EU, a w szczególności za pośrednictwem Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, inicjatywy inwestycyjnej w odpowiedzi na koronawirusa oraz inicjatywy inwestycyjnej „plus” w odpowiedzi na koronawirusa; apeluje o większą współpracę między tymi instrumentami; z zadowoleniem przyjmuje finansowanie socjalnych i przystępnych cenowo kredytów mieszkaniowych za pośrednictwem InvestEU oraz szerszego portfela Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI); wzywa Komisję i państwa członkowskie do włączenia postępu społecznego jako priorytetu inwestycyjnego, obok transformacji ekologicznej i cyfrowej, do Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności w celu ochrony osób w trudnej sytuacji przed negatywnymi skutkami obecnego kryzysu, a także do włączenia planów postępu społecznego do planów odbudowy i zwiększania odporności oraz do przedstawienia sposobu wdrożenia zasad Europejskiego filaru praw socjalnych oraz planowanych kierunków inwestycji socjalnych, w tym inwestycji w mieszkania socjalne; pilnie wzywa Komisję do dopilnowania, aby fundusze unijne i finansowanie z EBI były bardziej dostępne dla lokalnych i regionalnych podmiotów oferujących przystępne cenowo mieszkania socjalne i publiczne; wzywa EBI do podjęcia próby zwiększenia stosownych ofert pożyczkowych przez ukierunkowaną pomoc techniczną i bliższą współpracę z pośrednikami finansowymi i państwami członkowskimi;

11. zwraca uwagę na wyzwania społeczno-ekonomiczne ośrodków miejskich, zwłaszcza obszarów metropolitalnych, które zamieszkuje znaczna liczba migrantów i uchodźców oraz innych osób znajdujących się w trudnej sytuacji; przypomina, że miasta mają do odegrania kluczową rolę w budowaniu włączających, dostępnych i przyjaznych społeczności, w których nikt nie jest pozostawiony samemu sobie;

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

12. zauważa, że migracja ma bezpośredni wpływ na inkluzywność miast i wymaga dostosowanych działań politycznych; zwraca uwagę na potencjał unijnego planu działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021–2027 w budowaniu włączających i spójnych społeczeństw oraz w ukierunkowywaniu programów na najbardziej zagrożone dzielnice; zauważa również, że strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność są zasadniczym narzędziem tworzenia miejsc pracy, ograniczania ubóstwa i zwiększania dostępu do usług na obszarach miejskich;

13. podkreśla, że na ubogich obszarach miejskich dzieci są często narażone na wiele czynników ryzyka, takich jak złe warunki mieszkaniowe, dyskryminacja, przemoc i nierówny dostęp do usług, w tym opieki nad dziećmi, opieki zdrowotnej i edukacji; wzywa państwa członkowskie, by wspierały lokalne systemy gwarancji dla dzieci, aby sprostać szczególnym wyzwaniom związanym z ubóstwem dzieci w miastach;

14. podkreśla rolę, jaką miasta odgrywają w kwestii równości płci i przypomina, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów we wszystkich działaniach realizowanych na podstawie polityki spójności powinno się uwzględniać równość płci jako zasadę przewodnią na wszystkich etapach przygotowywania, realizacji, monitorowania, sprawozdawczości i oceny; podkreśla, że działania mające na celu zniwelowanie różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn w ramach polityki spójności powinny opierać się na podejściu przekrojowym, zgodnie z którym podejmuje się odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację płciową i które to podejście opiera się na krajowych ramach strategicznych na rzecz równości płci; podkreśla ponadto, że beneficjenci programów w ramach polityki spójności nie powinni stosować żadnej polityki dyskryminacyjnej, zwłaszcza wobec mniejszości, takich jak społeczność LGBTI; zachęca do odrzucania wniosków potencjalnych beneficjentów, w tym władz regionalnych lub lokalnych, którzy przyjęli politykę dyskryminacyjną wobec członków społeczności LGBTI, taką jak oświadczenie o „strefach wolnych od osób LGBT”;

15. podkreśla, że obok zagrożeń dla zdrowia kobiety są bardziej narażone na ryzyko ekonomiczne związane z pandemią COVID-19; uznaje, że w kontekście po pandemii wspieranie kobiet w sektorach formalnych i nieformalnych oraz lepsze włączanie kobiet w planowanie polityki na rzecz rozwoju regionalnego i miejskiego, koncentrujące się na projektowaniu miast i społeczności uwzględniających aspekt płci, ma zasadnicze znaczenie dla ożywienia gospodarczego w miastach;

16. zwraca uwagę na powszechne występowanie luki w danych segregowanych według kryterium płci w dziedzinie polityki spójności i miejskiego planowania przestrzennego oraz wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia metod gromadzenia danych z wykorzystaniem danych segregowanych według kryterium płci;

17. podkreśla fakt, że pandemia COVID-19 doprowadziła do nasilenia się przemocy domowej; wzywa państwa członkowskie, aby przyznały środki finansowe w ramach polityki spójności i zmobilizowały władze miejskie do zajęcia się problemem wzrostu przemocy ze względu na płeć na świecie; zachęca miasta w UE do opracowania, wdrożenia i oceny kompleksowego podejścia do zapobiegania molestowaniu seksualnemu i przemocy ze względu na płeć w przestrzeni publicznej oraz reagowania na nie poprzez zobowiązanie się do przestrzegania zasad globalnej inicjatywy przewodniej Jednostki Narodów Zjednoczonych ds. Równości Płci i Uwłasnowolnienia Kobiet „Safe Cities and Safe Public Spaces for Women and Girls” (Bezpieczne miasta i bezpieczna przestrzeń publiczna dla kobiet i dziewcząt);

18. wzywa wszystkie państwa członkowskie, aby pilnie zakończyły ratyfikację konwencji stambulskiej o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej; zwraca się do Komisji, aby zaproponowała przepisy mające na celu zwalczanie wszelkich form przemocy ze względu na płeć oraz by podjęła niezbędne kroki w celu uznania przemocy ze względu na płeć za nową dziedzinę przestępczości, którą należy wymienić w art. 83 ust. 1 TFUE;

19. dostrzega ciężar spoczywający na kobietach jako głównych opiekunach, zarówno formalnie, jak i nieformalnie, oraz wartość społeczną tej opieki, szczególnie w dobie kryzysu związanego z COVID-19; wskazuje, że 80 % całkowitej opieki w UE świadczą (nieopłacani) opiekunowie nieformalni, a 75 % z nich stanowią kobiety; zwraca uwagę na istotną rolę europejskich funduszy spójności w gwarantowaniu inwestycji w usługi opiekuńcze; z zadowoleniem przyjmuje wyrażony przez Komisję zamiar zaproponowania europejskiej strategii dotyczącej opieki;

20. zwraca uwagę na bezrobocie, w szczególności na bezrobocie młodzieży, które nasiliło się w wyniku pandemii COVID-19; wzywa państwa członkowskie do aktywnego zaangażowania władz miejskich w opracowanie programów odpowiadających potrzebom młodych ludzi w miastach oraz w kształtowanie polityki skoncentrowanej na zdrowiu psychicznym i samopoczuciu młodzieży, co ma szczególne znaczenie w kontekście po pandemii COVID-19;

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

Zrównoważone miasta

21. podkreśla znaczenie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, w tym zrównoważonego i przystępnego cenowo transportu publicznego, dla gospodarczej, społecznej i terytorialnej spójności Unii i dla jakości życia jej mieszkańców oraz dla osiągnięcia celów neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r.; przypomina o możliwościach, jakie stwarza dla obszarów miejskich inicjatywa nowego europejskiego Bauhausu i jej zasady przewodnie, obejmujące zrównoważony rozwój, wielopoziomowe sprawowanie rządów, estetykę i włączenie społeczne;

22. uważa, że aby zapoczątkować ożywienie gospodarcze, które przyspieszy zrównoważoną transformację, należy wdrożyć jednolitą strategię odnoszącą się do pandemii COVID-19 oraz do transformacji ekologicznej i cyfrowej;

23. wzywa Unię i państwa członkowskie, aby – zgodnie z podjętymi przez nie zobowiązaniami wynikającymi z porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju ONZ – priorytetowo traktowały i wspierały ramy gospodarki o obiegu zamkniętym, inwestycje w energię ze źródeł odnawialnych, zrównoważoną i przystępną cenowo mobilność miejską i podmiejską (w szczególności sieci ścieżek rowerowych), alternatywną infrastrukturę transportową na obszarach miejskich i wokół nich, właściwe utrzymanie istniejącej infrastruktury i szybkie inwestycje w zieloną infrastrukturę, parki, ekologiczną i rekreacyjną infrastrukturę na świeżym powietrzu oraz poszanowanie zasad „nie czyni poważnych szkód” i „efektywność energetyczna przede wszystkim”; zauważa, że inicjatywy takie jak nowy europejski Bauhaus są dla obszarów miejskich okazją do zaprezentowania fali odnowy⁽¹⁾ oraz projektów, w których nadaje się priorytetowe znaczenie gospodarce o obiegu zamkniętym, zrównoważonemu rozwojowi i różnorodności biologicznej; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że nowy europejski Bauhaus jest poświęcony stosowaniu partycypacyjnego i transdyscyplinarnego podejścia do tworzenia zrównoważonego środowiska, w którym mieszkają ludzie;

24. uważa, że kryzys związany z COVID-19 pokazał, iż potrzebne są nowe rozwiązania w zakresie planowania urbanistycznego i mobilności, aby uczynić obszary miejskie bardziej zrównoważonymi i przystosowanymi do potrzeb mobilności, oraz że kryzys należy postrzegać jako szansę na zmniejszenie zatorów komunikacyjnych i emisji gazów cieplarnianych; apeluje o inwestycje wspierające zrównoważoną mobilność miejską poprzez systemy transportowe przyjazne dla środowiska; podkreśla potrzebę promowania i rozwijania zrównoważonych systemów transportu publicznego na obszarach miejskich oraz dostosowania zdolności przewozowych transportu publicznego do rosnącego zapotrzebowania na codzienne przejazdy do pracy w centrach miast lub poza nimi; wzywa państwa członkowskie do ponownej oceny ich inwestycji w mobilność w miastach oraz do priorytetowego traktowania infrastruktury cyfrowej przynoszącej korzyści wszystkim pasażerom, w tym osobom o ograniczonej możliwości poruszania się;

25. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji dotyczący współpracy z miastami i państwami członkowskimi w celu dopilnowania, aby wszystkie duże miasta i węzły miejskie w ramach transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) opracowały plany zrównoważonej mobilności miejskiej do 2030 r.; wzywa w związku z tym Komisję i państwa członkowskie do ścisłej współpracy, zwłaszcza transgranicznej, z regionami i miastami w celu poprawy i uzupełnienia brakującej infrastruktury ostatniej mili oraz multimodalnych i transgranicznych połączeń w całej sieci TEN-T; zwraca uwagę, że wiele europejskich portów znajduje się w pobliżu ośrodków miejskich i że są one ważnymi węzłami transportowymi TEN-T;

26. uważa, że Komisja powinna dopilnować, aby dostęp do unijnych programów finansowania mobilności w miastach, takich jak Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Fundusz Spójności i instrument „Łącząc Europę”, był uzależniony od istniejących lub przyszłych planów zrównoważonej mobilności miejskiej; podkreśla, że polityka spójności może pomóc w wykorzystaniu potencjału zarówno sztucznej inteligencji, jak i modelu inteligentnego miasta, na przykład poprzez poprawę zdolności administracyjnych i umiejętności cyfrowych, oraz powinna, poprzez finansowanie i inne formy wsparcia, zachęcać do przejścia od eksperymentów do zwiększania skali inicjatyw na rzecz inteligentnych miast; wzywa Komisję do znalezienia sposobów wspierania miast w przygotowywaniu planów zrównoważonej mobilności miejskiej zgodnie z najwyższymi standardami; podkreśla, że Komisja, państwa członkowskie i regiony powinny w miarę możliwości wspierać władze lokalne w realizacji tego celu; ponadto z zadowoleniem przyjmuje zamiar wyrażony przez Europejski Bank Inwestycyjny dotyczący współpracy z władzami publicznymi w celu wspierania ambitnych programów inwestycyjnych promujących zrównoważoną mobilność na szczeblu lokalnym i regionalnym, w tym za pośrednictwem planów zrównoważonej mobilności miejskiej i projektów w zakresie transportu publicznego;

27. podkreśla, że lockdown i środki sanitarne wywarły znaczący wpływ na popyt na usługi transportowe i na wybór środków transportu, co doprowadziło do mniejszego korzystania z transportu publicznego przez obywateli; wzywa do dzielenia się najlepszymi praktykami związanymi z jednolitym i multimodalnym systemem biletowym, który umożliwia ludziom bardziej przyjazne i bezpieczne przemieszczanie się między obszarami miejskimi w UE i w ich obrębie;

⁽¹⁾ COM(2020)0662.

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

28. zachęca Komisję do promowania wymiany najlepszych praktyk między obszarami miejskimi w zakresie zrównoważonego planowania i infrastruktury miejskiej, ekologicznego planowania urbanistycznego, czystej energii, efektywności energetycznej, bezemisyjnego transportu publicznego, mobilności pieszych i rowerzystów, efektywnej gospodarki wodnej oraz zrównoważonej gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym;

29. apeluje o przegląd wytycznych Komisji dotyczących opracowywania i wdrażania planów zrównoważonej mobilności miejskiej; wzywa, aby plany te sprzyjały multimodalności i przeciwdziałały niektórym konsekwencjom nadmiernej koncentracji ludności na niektórych obszarach miejskich, takim jak zatępienie komunikacyjne i rosnące koszty transportu, na przykład dzięki zrównoważonym rozwiązaniom społeczno-gospodarczym w celu zagwarantowania, że plany nie będą dyskryminujące;

30. w związku ze zbliżającym się przeglądem pakietu dotyczącego mobilności w miastach zwraca się do Komisji o promowanie koordynacji między środkami bezpieczeństwa a środkami zrównoważonego rozwoju na obszarach miejskich; zachęca do korzystania z możliwości parkowania na obrzeżach miasta (takich jak systemy parkingowe połączone z transportem publicznym), które umożliwiają łatwy dostęp do różnych środków transportu publicznego, w celu znacznego zmniejszenia zatępienia komunikacyjnego w miastach, emisji CO₂ oraz parkowania naziemnego i podziemnego w miastach, a także w celu przywrócenia i zwiększenia atrakcyjności centrów miast oraz przyciągnięcia potencjalnych klientów w celu wspierania handlu detalicznego, który został osłabiony przez pandemię, oraz zwiększenia wartości lokalnej;

31. podkreśla, że gwałtowny wzrost cen energii utrudni ożywienie gospodarcze miast; apeluje o podjęcie odpowiednich kroków w celu przyspieszenia realizacji unii energetycznej i zwiększenia odporności europejskiego rynku energii; podkreśla, że dostęp do tańszej energii dla wszystkich jest konieczny na obszarach miejskich; w związku z tym zachęca do ustanowienia szeroko zakrojonych programów izolacji budynków i umieszczania paneli słonecznych na dachach; podkreśla, że należy wzmocnić pozycję lokalnych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej, aby ograniczyć zużycie energii, promować dekarbonizację systemów energetycznych i umożliwić czerpanie korzyści społecznych z lokalnego rynku energii;

32. apeluje o podjęcie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w miastach w celu zminimalizowania zagrożeń dla zdrowia ludzkiego oraz zwalczanie rosnącego poziomu hałasu w środowisku na obszarach miejskich;

33. zauważa, że nowe urządzenia do mobilności osobistej (w tym elektryczne hulajnogi i rowery elektryczne) budzą szereg obaw dotyczących bezpieczeństwa na obszarach miejskich; zachęca Komisję do wydania wytycznych dla państw członkowskich dotyczących zarządzania tymi kwestiami bezpieczeństwa;

34. zauważa, że pandemia COVID-19 spowodowała rozwój sektora dostaw do domu, tworząc nowe rodzaje pracy za pośrednictwem platform internetowych i nowe modele biznesowe na obszarach miejskich; zauważa, że potrzebne są zalecenia dotyczące bezpieczeństwa personelu realizującego dostawę oraz zapewniania mu szkoleń w zakresie korzystania z narzędzi cyfrowych, takich jak aplikacje i platformy interaktywne;

35. przypomina, że prawie 40 % wszystkich śmiertelnych wypadków drogowych w Europie ma miejsce na obszarach miejskich; przypomina, że przekroczenie prędkości jest istotnym czynnikiem w przypadku około 30 % śmiertelnych wypadków drogowych oraz czynnikiem zwiększającym ryzyko poważnych skutków w większości wypadków; wzywa Komisję, aby wykorzystała swoje przyszłe zalecenie w sprawie prędkości do domyślnego ograniczenia prędkości do 30 km/h na obszarach mieszkalnych i na obszarach o dużej liczbie pieszych i rowerzystów, z możliwością wyższych wartości granicznych na głównych drogach i odpowiedniej ochrony niechronionych użytkowników dróg; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że UE potwierdziła swój długoterminowy cel strategiczny, jakim jest zmniejszenie do 2050 r. liczby ofiar śmiertelnych i poważnych obrażeń na europejskich drogach do zera (wizja zero), a także średniookresowy cel polegający na zmniejszeniu liczby ofiar śmiertelnych i poważnych obrażeń o 50 % do 2030 r.; w związku z tym wzywa Komisję do lepszego włączenia kwestii bezpieczeństwa ruchu drogowego do wytycznych dotyczących zrównoważonej mobilności miejskiej i wzywa władze lokalne do promowania bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez inicjatywy podnoszące świadomość, odpowiednie działania i możliwości finansowania;

36. ostrzega, że miasta i miasteczka są szczególnie narażone na skutki zmiany klimatu; wyraża głębokie zaniepokojenie tym, że fale upałów, które są już bardziej ekstremalne w miastach w wyniku efektu miejskiej wyspy ciepła, stają się coraz bardziej intensywne i coraz częstsze, a ekstremalne opady deszczu i fale burzowe prawdopodobnie doprowadzą do większej liczby powodzi, takich jak powódź, które miały miejsce w Europie latem 2021 r., lub ekstremalnych burz śnieżnych, jak miało to miejsce w zimie 2020–2021 r., co podkreśla potrzebę wzmocnienia odporności miast na klęski żywiołowe; wzywa Komisję, aby w stosownych przypadkach zacieśniła współpracę z samorządami lokalnymi za pośrednictwem istniejących struktur, takich jak Porozumienie Burmistrzów UE, Porozumienie w sprawie zielonego miasta oraz Mayors Alliance for the European Green Deal (Sojusz Burmistrzów na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu), w celu określenia potrzeb i wyzwań związanych ze zmianą klimatu, przed którymi stoją obszary miejskie, wspólnego opracowywania rozwiązań mających na celu uczynienie miast bardziej ekologicznymi oraz ukierunkowania inwestycji na działania lokalne; wzywa władze krajowe, regionalne i lokalne do opracowania, poza krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu, miejskich strategii na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu, aby zachęcić do inwestowania w transformację miast i dostosowanie ich do zagrożeń związanych ze zmianą klimatu;

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

37. przypomina, że 30 % wieloletnich ram finansowych i 37 % NextGenerationEU jest przeznaczone na działania w dziedzinie klimatu, a 20 % NextGenerationEU przeznacza się na transformację cyfrową; wzywa Komisję do monitorowania państw członkowskich i zapewnienia im wytycznych i zaleceń w celu zapewnienia rozwoju umiejętności niezbędnych do przeprowadzenia zarówno transformacji ekologicznej, jak i cyfrowej; ubolewa, że obszary miejskie są wyłączone z Next GenerationEU, i w związku z tym wzywa do większego zaangażowania miast, miasteczek i miejskich obszarów funkcjonalnych w opracowywanie i wdrażanie planów odbudowy i zwiększania odporności;

38. podkreśla potrzebę sadzenia większej liczby drzew i tworzenia zielonych dachów, ponieważ zazielenianie miast zapewnia istotną wartość rekreacyjną dla ludzi, obniża temperaturę i pochłania nadmiar wody deszczowej, a tym samym przeciwdziała skutkom zmiany klimatu i utracie różnorodności biologicznej; podkreśla, że modernizacja budynków pod kątem energooszczędności oraz przeprojektowanie miast w celu zwiększenia powierzchni obszarów zieleni i promowania ruchu pieszego i rowerowego przyniesie oszczędności, stworzy miejsca pracy, pomoże w zwalczaniu ubóstwa energetycznego i przyniesie korzyści dla klimatu;

39. podkreśla, że zaangażowanie obszarów miejskich ma kluczowe znaczenie dla transformacji w kierunku społeczeństwa neutralnego dla klimatu oraz w kierunku dobrze prosperującej, sprawiedliwej, zrównoważonej i konkurencyjnej gospodarki; zauważa, że w niektórych przypadkach samorządy lokalne nie dysponują wiedzą fachową, zasobami ludzkimi i dostępem do wysokiej jakości danych niezbędnych do rozpoczęcia działań i poczynienia postępów; uważa w związku z tym, że aby osiągnąć cele Europejskiego Zielonego Ładu, należy w pełni wykorzystać budowanie zdolności, wsparcie techniczne i finansowanie, jak uzgodniono w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów dla władz miejskich i podmiejskich, i uważa, że władze miejskie muszą mieć w przyszłości bezpośredni dostęp do finansowania UE;

Innowacyjne miasta

40. podkreśla, że cyfryzacja pomogła sprostać niektórym z bezpośrednich wyzwań wynikających z pandemii, zwłaszcza w okresach lockdownu, oraz że wśród wielu nierówności ujawnionych przez pandemię COVID-19 przepaść cyfrowa stanowi poważny problem; zauważa, że pandemia przyspieszyła cyfryzację oraz że technologia stała się niezbędna do telepracy, zdalnej nauki szkolnej, handlu elektronicznego, e-zdrowia, administracji elektronicznej, demokracji cyfrowej i rozrywki cyfrowej; wzywa Komisję do ścisłego monitorowania tych zmian oraz do zapewnienia pełnego przestrzegania unijnego dorobku prawnego, w szczególności w odniesieniu do praw pracowniczych i socjalnych; przypomina, że cyfryzacja i łączność cyfrowa muszą być priorytetem dla społeczności lokalnych w procesie ich odbudowy; przypomina o znaczeniu ustanowienia odpowiedniego prawa konkurencji i ram pomocy państwa, które – przy poszanowaniu zasad pomocy państwa – dają państwom członkowskim pełną elastyczność w zakresie wspierania gospodarki w czasie pandemii koronawirusa, w szczególności poprzez wdrażanie szybkich sieci szerokopasmowych i infrastruktury 5G we wszystkich miastach, niezależnie od ich wielkości; wzywa państwa członkowskie do wspierania łączności, zapewniania sprzętu i zapewnienia obecności wyszkolonego personelu w instytucjach publicznych, społecznych i edukacyjnych;

41. apeluje o środki i strategie polityczne promujące sprawiedliwą transformację cyfrową, które powinny być wdrażane na różnych szczeblach, od miast po samą UE; wzywa do uznania włączenia cyfrowego za prawo przysługujące wszystkim pokoleniom i wzywa do wyraźnego zaangażowania na rzecz osiągnięcia powszechnej łączności internetowej w miastach;

42. podkreśla, że należy wzmocnić umiejętności cyfrowe, aby rozszerzyć dostęp do nowych możliwości; uważa, że inwestycje w kształcenie i szkolenie należy stymulować za pomocą kompleksowych programów, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, na rzecz podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników oraz uczenia się przez całe życie, które są odpowiedzią na zmiany zapotrzebowania na umiejętności; wzywa do promowania kobiet i dziewcząt w edukacji i karierze zawodowej w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM);

43. przypomina, że turystyka miejska odegrała znaczącą rolę w opracowywaniu strategii miejskich; zwraca uwagę, że większość miast UE ucierpiała z powodu załamania się turystyki w następstwie pandemii i musiała szukać nowych i bardziej zrównoważonych sposobów działania w celu przywrócenia ruchu turystycznego, co doprowadziło do zwiększonego wykorzystania nowych technologii cyfrowych, które umożliwiły lepsze zarządzanie przestrzenią miejską i przepływem turystów w miastach, aby zapobiec powstawaniu dużych grup i sytuacji wysokiego ryzyka w kontekście pandemii;

44. podkreśla, że biblioteki i ośrodki kultury przyczyniają się do włączenia cyfrowego i społecznego, uczenia się przez całe życie i ścieżek do zatrudnienia w przypadku społeczności miejskich i grup defaworyzowanych; zwraca ponadto uwagę na potrzebę stworzenia dodatkowych miejsc do wymiany poglądów osobistych i politycznych;

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

45. podkreśla, że sztuczna inteligencja umożliwi miastom inteligentne rozwiązania, w tym bardziej efektywne wykorzystanie energii, gospodarowanie wodą i odpadami oraz zmniejszenie zanieczyszczenia, hałasu i zagęszczenia ruchu; wyraża zaniepokojenie, że władze lokalne staną przed licznymi wyzwaniami cyfrowymi, takimi jak dostępność i wiarygodność technologii danych, zależność od prywatnych stron trzecich i brak umiejętności; podkreśla, że powstające technologie, takie jak sztuczna inteligencja, muszą spełniać kryteria etyczne, aby uniknąć powielania istniejących nierówności społecznych;

46. uważa, że należy fizycznie i finansowo wzmocnić istniejącą infrastrukturę opieki zdrowotnej w miastach; zauważa, że transformacja systemu opieki zdrowotnej powinna również zwiększyć innowacje cyfrowe i poprawić integrację opieki za pośrednictwem aktualizowanych kanałów informacyjnych, aby zapewnić lepiej ukierunkowaną, spersonalizowaną, wydajną i skuteczną opiekę zdrowotną; wzywa państwa członkowskie, aby we współpracy z władzami lokalnymi, regionalnymi, a zwłaszcza miejskimi, tworzyły sieci służące edukowaniu obywateli w zakresie korzystania z usług cyfrowej opieki zdrowotnej i cyfrowej administracji publicznej, co umożliwiłoby powszechny i sprawiedliwy dostęp, a jednocześnie skutecznie chroniłoby dane wrażliwe i zapobiegało cyberprzestępczości; podkreśla w związku z tym kluczową rolę państw członkowskich we wspieraniu władz miejskich w ich wysiłkach na rzecz kształtowania i zapewniania włączenia cyfrowego poprzez ochronę danych osobowych oraz wzmocnienie pozycji obywateli i lokalnych przedsiębiorstw dzięki dostępowi do danych;

Uczące się Miasta

47. podkreśla negatywny wpływ pandemii COVID-19 na edukację i podkreśla potrzebę zapewnienia włączenia społecznego i dostępu do edukacji;

48. podkreśla potrzebę wspierania sektora kultury, ponieważ kultura i dziedzictwo kulturowe stanowią istotne atuty konkurencyjności regionalnej i spójności społecznej oraz pomagają w kształtowaniu tożsamości miast i regionów; podkreśla znaczenie tworzenia większej liczby obiektów kultury i zapewnienia ich powrotu do normalności po pandemii COVID-19, a także wskazuje na potrzebę przyciągnięcia do nich większej liczby młodych ludzi;

49. podkreśla gospodarczy i społeczny wkład sektora kultury i sektora sportu w życie społeczeństwa oraz ich wpływ na społeczeństwo; wzywa Komisję i państwa członkowskie do współpracy i przeznaczenia odpowiednich funduszy krajowych i unijnych w celu stworzenia solidnej infrastruktury kulturalnej i sportowej oraz promowania edukacji w sektorach gospodarki i rekreacji, zwłaszcza w odniesieniu do kultury na poziomie najbliższym obywatelowi i sportu nieprofesjonalnego na obszarach miejskich i podmiejskich; zachęca państwa członkowskie do opracowania planu działania na rzecz ożywienia i zwiększenia odporności tych dwóch sektorów, które są ważnymi elementami gospodarki na szczeblu lokalnym, krajowym i unijnym;

50. podkreśla znaczenie ochrony praw dzieci i młodzieży oraz stworzenia solidnych, integracyjnych i funkcjonalnych systemów kształcenia i szkolenia odpowiadających rzeczywistym potrzebom ludności na poszczególnych obszarach miejskich i zdolnych do reagowania na wszelkie kryzysy zdrowotne lub klęski żywiołowe, które mogą wystąpić w przyszłości;

51. zauważa z niepokojem, że kryzys związany z COVID-19 miał dramatyczne skutki dla znacznej części europejskiej młodzieży, co objawiło się w szczególności niepokojącą izolacją, licznymi przypadkami utraty pracy oraz zakłóceniem toku kształcenia lub szkolenia; podkreśla, że sytuacja ta skutkowałą zmianami zarówno w składzie, jak i liczebności populacji młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się, które należy odpowiednio ocenić i zidentyfikować, aby sprostać szczególnym wyzwaniom wynikającym z kryzysu i pomóc państwom członkowskim w opracowaniu skutecznych strategii informacyjnych skierowanych do młodych ludzi; sugeruje, aby Komisja zbadała możliwość opracowania wspólnych europejskich narzędzi identyfikacji i monitorowania niekształących się, niepracujących ani nieszkolących się młodych ludzi, aby umożliwić odpowiednie działania polityczne wspierające tę szczególnie podatną na zagrożenia grupę w kontekście kryzysu związanego z COVID-19;

52. podkreśla potrzebę ponownego przemyślenia rozwiązań mających na celu ożywienie centrów miast, które ucierpiały z powodu zamykania przedsiębiorstw i obiektów kultury, pustych przestrzeni biznesowych, utraty atrakcyjności i wzrostu handlu internetowego podczas pandemii i po jej zakończeniu;

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

53. zachęca państwa członkowskie i regiony do ponownego przemyślenia i przeprojektowania infrastruktury edukacyjnej zgodnie z rozwojem sytuacji w zawodach związanych z edukacją; apeluje do Komisji i państw członkowskich o przeznaczenie wystarczających środków finansowych na rozwój placówek edukacyjnych oraz szkolenie nauczycieli i uczniów w każdym wieku w zakresie rozwijania umiejętności ekologicznych i cyfrowych, tak aby byli gotowi na przyszłość; przypomina, że cyfryzacja powinna iść w parze z zapewnieniem dostępności nie tylko internetu, ale również sprzętu niezbędnego do korzystania z internetu;

54. uważa, że niektóre innowacyjne koncepcje, w szczególności hybrydowe i wielofunkcyjne użytkowanie obszarów miejskich, sprawiedliwość użytkowania gruntów i „15-minutowe miasto”, odgrywają kluczową rolę w nowym modelu obszarów miejskich w UE;

Inicjatywy polityczne dopasowane do potrzeb

55. podkreśla potrzebę dostosowania się do nowej rzeczywistości w kontekście pandemii COVID-19 oraz zastanowienia się nad nowym modelem dla obszarów miejskich UE, pozostawiając jednocześnie więcej miejsca na kreatywność, udział obywateli i eksperymenty; uważa, że Konferencja w sprawie przyszłości Europy jest okazją do zwiększenia widoczności miast w procesach decyzyjnych UE oraz do nadania im kluczowej roli w budowaniu silniejszej demokracji uczestniczącej i dialogu z mieszkańcami, przy jednoczesnym przyjęciu podejścia oddolnego i ponownym przemyśleniu zarządzania obszarami miejskimi; podkreśla znaczenie opracowania kompleksowych strategii opartych na Europejskim Zielonym Ładzie, europejskiej strategii cyfrowej⁽¹²⁾ oraz długoterminowej wizji obszarów wiejskich UE; przypomina o szczególnych cechach regionów najbardziej oddalonych zgodnie z art. 349 TFUE;

56. zauważa, że chociaż UE nie posiada szczególnych kompetencji w zakresie rozwoju obszarów miejskich, szereg różnych inicjatyw UE dotyczy miast, miasteczek i miejskich obszarów funkcjonalnych; uznaje potrzebę ściślejszej współpracy w zakresie programów i polityk UE między obszarami miejskimi i w ich obrębie; jest zaniepokojony faktem, że chociaż w ostatnich latach pojawiło się wiele inicjatyw miejskich, koordynacja pozostaje ograniczona i istnieje ryzyko nakładania się działań i niepożądanych skutków;

57. z zadowoleniem przyjmuje agendę miejską dla UE jako nowy model wielopoziomowego sprawowania rządów; ubolewa, że jest to proces dobrowolny, i wzywa państwa członkowskie i Komisję do zobowiązania się do wdrożenia przedstawionych zaleceń; podkreśla potrzebę zwiększenia zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w proces decyzyjny oraz promowania podejścia oddolnego w celu zaspokojenia potrzeb lokalnych i regionalnych; podkreśla znaczenie zaangażowania lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw typu start-up w strategii i plany rozwoju obszarów miejskich i regionalnych;

58. uznaje ważną rolę obszarów miejskich w konkretnym wdrażaniu programów i projektów wynikających z prawodawstwa UE; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zdecydowanego wspierania władz lokalnych i regionalnych oraz ich zespołów zarządzających projektami w kontekście programów UE i możliwości finansowania, przy jednoczesnym zapewnieniu miastom, miasteczkom i miejskim obszarom funkcjonalnym odpowiednich narzędzi administracyjnych, w tym odpowiednio wyszkolonego personelu;

59. nalega na konieczność zapewnienia kluczowej roli władz lokalnych i regionalnych na wszystkich etapach procesu decyzyjnego UE: podczas planowania, przygotowywania i wdrażania; wzywa do udostępnienia władzom lokalnym i regionalnym bardziej bezpośredniego finansowania ze środków UE, aby zwiększyć wydajność, zapewnić spójność i zmniejszyć obciążenia administracyjne; wzywa ponadto Komisję do zapewnienia państwom członkowskim wszelkich niezbędnych wytycznych oraz do ułatwienia dostępu do finansowania, z rozróżnieniem na miasta i regiony w zależności od ich poziomu cyfryzacji;

60. podkreśla ponownie, że miasta potrzebują odpowiednich i bezpośrednio dostępnych możliwości finansowania na potrzeby wdrażania programów na szczeblu lokalnym w przyszłości; przypomina, że kwotę 400 mln EUR z budżetu na inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu należy przeznaczyć na Europejską inicjatywę miejską zarządzaną bezpośrednio lub pośrednio przez Komisję zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1058; wzywa Komisję, aby w ramach śródkresowego przeglądu obecnego okresu programowania zbadała skuteczność Europejskiej inicjatywy miejskiej, w szczególności jej budżet i zakres, oraz by zachęcała państwa członkowskie do przeznaczenia większych środków na wsparcie wdrażania agendy miejskiej;

61. wzywa do zwiększenia budżetu i zakresu Europejskiej inicjatywy miejskiej, przy jednoczesnym zapewnieniu miastom w regionach najbardziej oddalonych skutecznego i ułatwionego dostępu do niej; zauważa, że inicjatywa ta powinna wspierać wdrażanie agendy miejskiej w obecnym okresie programowania; uważa, że społeczności miejskie są

⁽¹²⁾ COM(2020)0067.

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

kluczowymi podmiotami i zainteresowanymi stronami w pomyślnej realizacji strategii politycznych finansowanych przez UE zawartych w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności; wzywa Radę i państwa członkowskie do przeznaczenia do 15 % na obszary miejskie w celu sprostania wyzwaniom po pandemii COVID-19;

62. podkreśla znaczenie środków finansowych UE dla wdrażania włączenia społecznego na szczeblu lokalnym; wzywa do wzmocnienia jego oddziaływania przez wspólne ramy zarządzania i sprawozdawczości;

63. uznaje kluczową i wyjątkową rolę władz lokalnych i regionalnych w rozwiązywaniu problemów związanych z pandemią COVID-19; ubolewa, że nie ma obecnie możliwości nawiązania ustrukturyzowanego dialogu między Komisją a miastami na temat Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności w celu monitorowania zaangażowania władz miejskich we wdrażanie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności; wzywa Komisję, aby w swoim przeglądzie przedstawiła sprawozdanie z wdrażania instrumentu w celu zbadania potencjalnej roli miejskich obszarów funkcjonalnych oraz, w razie potrzeby, wzmocnienia ich roli w zapewnieniu skutecznego wdrażania tego instrumentu; podkreśla, że w celu właściwego wdrożenia krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności władze miejskie powinny otrzymać niezbędne wsparcie w formie budowania zdolności, wymiany i pomocy technicznej;

64. uważa, że w ramach polityki spójności fundusze powinny wzmocnić procesy uczestnictwa w celu przetestowania nowych koncepcji i wymiany doświadczeń poprzez promowanie zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów regionów i inicjatyw lokalnych; uważa, że budowanie zdolności podmiotów miejskich jest ważnym czynnikiem tworzenia bardziej odpornych i zrównoważonych miast; zachęca miasta, miasteczka i miejskie obszary funkcjonalne do wspierania inicjatyw obywatelskich; podkreśla, że miasta są miejskimi laboratoriami, ponieważ można w nich testować koncepcje i strategie polityczne zrównoważonej przyszłości oraz opracowywać rozwiązania dla inteligentnych społeczeństw sprzyjających włączeniu społecznemu;

65. przypomina wszystkim państwom członkowskim, że powinny one sporządzić umowę o partnerstwie, zgodnie z kodeksem postępowania w sprawie partnerstwa, określającą minimalne wymagania dotyczące zaangażowania władz regionalnych, lokalnych, miejskich i innych organów publicznych, partnerów gospodarczych, społecznych i innych partnerów, zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów; wzywa do większego zaangażowania partnerów, w tym partnerów reprezentujących społeczność naukową, innowacje i badania, w przygotowywanie, wdrażanie, monitorowanie i ocenę programów UE, w tym w komitetach monitorujących;

66. apeluje do państw członkowskich i regionów o zapewnienie kompleksowego partnerstwa, w tym z władzami miejskimi, w celu opracowywania i wdrażania polityki spójności oraz o informowanie władz miejskich o przyczynach odrzucenia wniosków o finansowanie; wzywa Komisję do rozpatrzenia skarg zainteresowanych stron, takich jak władze miejskie, w tym w przypadkach, w których nie przedstawiono ważnego uzasadnienia odrzucenia wniosku o finansowanie;

67. wzywa Komisję do opracowania strategii na rzecz miejskich obszarów funkcjonalnych i średnich miast, w tym możliwości finansowania działań takich jak partnerstwa innowacyjne i ustalenia dotyczące wspólnych zamówień między miastami UE oraz współpracy między miastami i regionami UE;

o

o o

68. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz państwom członkowskim i ich parlamentom.